

KAISA VILHUINEN KIRJALLISUUSPALKINNON 2021 SAAJA ON VALITTU – MAARIT TURTIAINEN JA ROMAANINSA MARTTINANSAARI

Vuoden 2021 Kaisa Vilhuinen kirjallisuuspalkinto myönnetään kirjailija Maarit Turtiaiselle romaanista *Marttinansaari*, joka on vahva ja koskettava teos sodan perinnöstä ja sanomattomien sanojen varjosta. Ruotsinsuomalaisten kirjoittajien yhdistys (RSKY) jakaa Kaisa Vilhuinen kirjallisuuspalkinnon joka toinen vuosi. Pandemian vuoksi on tämän vuoden palkinnonjakotilaisuus siirtynyt syksyyn, joten RSKY ja raati päättivät julkistaa palkinnonsaajan nimen jo nyt maaliskuussa tavallisesta käytännöstä poiketen. Palkinnonjakotilaisuus on tällä hetkellä suunniteltu pidettäväksi Eskilstunassa 11. syyskuuta 2021.

Palkintoraadin perustelut

Maarit Turtiaisen monisäikeinen *Marttinansaari* sijoittuu eri aikakausiin, eri henkilöiden näkökulmasta herkästi ja koskettavasti kerrottuna. Henkilögalleria on tarkasti valittu ja kokonaisuudessaan romaani on rakennettu huolella ja taitavasti. Turtiaisen kieli on rikasta ja siivittää kertomusta saumattomasti niin ajallisten kuin maantieteellisten välimatkojen yli. Romaanin henkilökuvauksissa on syvyyttä ja murteen käyttö dialogeissa maanläheistä ja lisää todellisuuden tuntua. Turtiainen on onnistunut taidokkaaseen 1940- ja 80-luvun sekä nykypäivän ajankuvaukseen. Historian tapahtumat kerrotaan henkilökohtaisina tarinoina ja siitä, kuinka ne vaikuttavat tavallisen ihmisen elämänsä kulkuun. Aikakauden hahmottamisen keinona Turtiainen käyttää tarkasti valittua sanastoa, mutta myös esimerkiksi erilaisten arkiaskareiden tai aikakaudelle tyypillisten esineiden tai työkalujen kuvaamista, mikä rehevöittää sisältöä. Romaani tarjoaa lukijalle koskettavan kertomuksen lisäksi niin kauniita kielikuvia kuin koskettavaa symboliikkaa. Historiallisesta leimastaan huolimatta romaani on hyvinkin ajankohtainen. Ihmissuhdekuvien välityksellä Turtiainen valaisee merkittäviä yhtäläisyyksiä evakkoon joutuneiden Karjalaisten ja tämän päivän pakolaisten välillä. Teemaan nivoutuu hienosti myös ruotsinsuomalaisuus, ja se mikä yhdistää kaikkia ihmisiä ajasta ja paikasta huolimatta.

Maarit Turtiainen on tukholmalainen, ruotsinsuomalainen toimittaja ja kirjailija. Häneltä on aiemmin ilmestynyt romaanit *Punainen paasto* (2012) ja *Eilisen seitit* (2015).

Vuoden 2021 palkintoraatiin kuuluivat Seppo Poutanen, Tiina Pukkila Sarilidou ja Aulis Vuopionperä.

Ruotsinsuomalaisten Kirjoittajien Yhdistys (RSKY) perustettiin vuonna 1975. Vuodesta 2005 lähtien yhdistys myöntää Kaisa Vilhuinen -palkinnon joka toinen vuosi ruotsinsuomalaiselle, suomeksi kirjoittavalle kirjailijalle. Teos voi olla romaani, runo- tai novellikokoelma tai antologia, joka on julkaistu kahden viime vuoden aikana. Palkinto voidaan myös myöntää kirjailijan koko tuotannolle. Vuoden 2021 Kaisa Vilhuinen -palkinto järjestetään yhteistyössä Eskilstunan kunnan kanssa. Kilpailun tukijana toimii Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (SKS, Helsinki).

Palkinnon nimi on kunnianosoitus runolaulajatar Kaisa Vilhuiselle (1855–1941), joka edusti viimeistä suomen kieltä käyttävää värmlanninsuomalaista sukupolvea. Kaisa Vilhuisen tiedetään osanneen niin runsaasti kalevalalaisia runoja ja loitsuja, että joidenkin lähteiden mukaan niistä olisi voitu koota vaikka uusi Kalevala.

Tämän vuoden Kaisa Vilhuinen -kilpailuun olivat ehdokkaina myös

Merja Heed, Helena Helander,
Riitta Korhonen, Satu Rekola ja

Heli Henriksson Vasara	<i>Kielimuurin varjossa</i>
Päivi Hällström	<i>Små, små ramsor / Pikku, pikku loruja</i>
Jorma Keskitalo	<i>Juuret kotimaassa</i>
Henry Saarinen	<i>Markus ja Mullvadenin valtaus</i>
Keijo Winstén	<i>Kiirastuli</i>
Leo Ylitalo	<i>Kuningattaren kellonsoittaja</i>

Kaisa Vilhuinen -kirjallisuuspalkinnon saajat

2019 Helena Kallio-Koski *Kristallit rukiin muruset*

2017 Leo Ylitalo *Sururisti*

2015

Raija Nyberg	<i>Ei kotia missään</i>
ja	
Arja Meski	<i>Eksistensia hiberna</i>

2013 Tiina Laitila Kälvemark *Kadonnut ranta*

2011 Paula Vartiainen *Taftihame*

2009 Asko Sahlberg *Siunaus*

2007 Heikki Kotka *Ajolauta/Drivplanka*

2005 Asko Sahlberg *Tammilehto*